EMPHASIS
RUIMTELIJKE ORDENING & JURIDISCH ADVIES

Aanmeldnotitie MER

Bezoekerscentrum militaire erevelden Brabantse wal

16 november 2023

Opgesteld door:
Emphasis advies
Postbus 272
5140 AG Waalwijk
Tel 0650213354
info@emphasis-advies.nl

Opsteller: Mr. P.J.A. Engelvaart

AANLEIDING **4**

TOETSINGSKADER **5**

SYSTEMATIEK **6**

BEOORDELING **6**

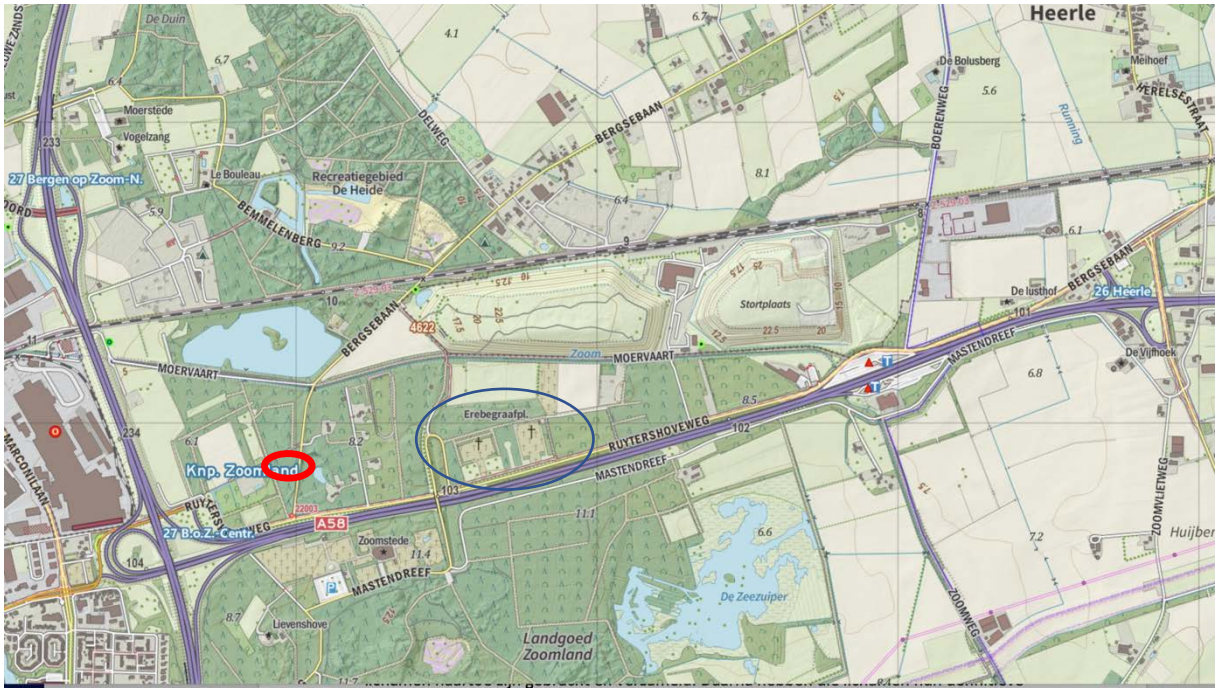
1. KENMERKEN VAN DE PROJECTEN 6
2. PLAATS VAN DE ONTWIKKELING 6
3. KENMERKEN VAN HET POTENTIËLE EFFECT 7

Verkeer *7*
Natuur: gebiedsbescherming en soortenbescherming *7*
Duurzaamheid: *7*
Geluid *7*
Archeologie *7*
Bodem *7*
Externe veiligheid *8*
Luchtkwaliteit *8*
Bedrijven en milieuzonering *8*
Conclusie *8*
Verzoek *8*

Aanleiding

De Stichting bezoekerscentrum militaire erevelden Brabantse wal heeft het initiatief genomen om een bezoekerscentrum te vestigen voor de twee militaire erevelden aan de Ruytershoveweg 29 te Bergen op Zoom. Op deze Britse en Canadese begraafplaatsen zijn de lichamen geborgen van circa 2400 militairen die in de Tweede Wereldoorlog zijn gesneuveld. Een groot deel is om het leven gekomen bij de Slag om de Schelde.
Het grote aantal slachtoffers (2400) van de gevechten in de Tweede Wereldoorlog maakt een diepe indruk op de bezoeker. Maar na 75 jaar is het van het grootste belang om door middel van vorm en inhoud nog meer aandacht te geven aan de recente geschiedenis. De vrijheid waarin wij vandaag kunnen leven, beschouwen wij als een groot goed maar we realiseren ons terdege dat deze vrijheid niet vanzelfsprekend is. Voor deze vrijheid is in het verleden hevig gestreden en in die strijd zijn ook vele slachtoffers gevallen.
Het is van groot belang dat zowel de huidige als toekomstige generaties zich dit (blijven) realiseren. Dit zodat zij die vrijheid zullen koesteren en zich blijvend zullen inzetten om deze ook uit te dragen, zowel in het heden als in de toekomst.
Het realiseren van een bezoekerscentrum op de plaats die de Stichting heeft gekozen, is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan Buitengebied Oost 2020. Het bezoekerscentrum zal leiden tot een verlies van grondareaal in het Natuurnetwerk Brabant. Om dat te compenseren zal een gebied dat thans een agrarische bestemming heeft en onderdeel uitmaakt van de voormalige gemeentekwekerij aan de Ruytershoveweg en geen aanduiding NNB heeft als compensatiegrond gaan dienen. Deze gronden zullen worden toegevoegd aan de NNB en in dit bestemmingsplan de bestemming Natuur gaan krijgen.

In een herziening van het bestemmingsplan wordt de realisatie van een nieuw bezoekerscentrum mogelijk gemaakt.

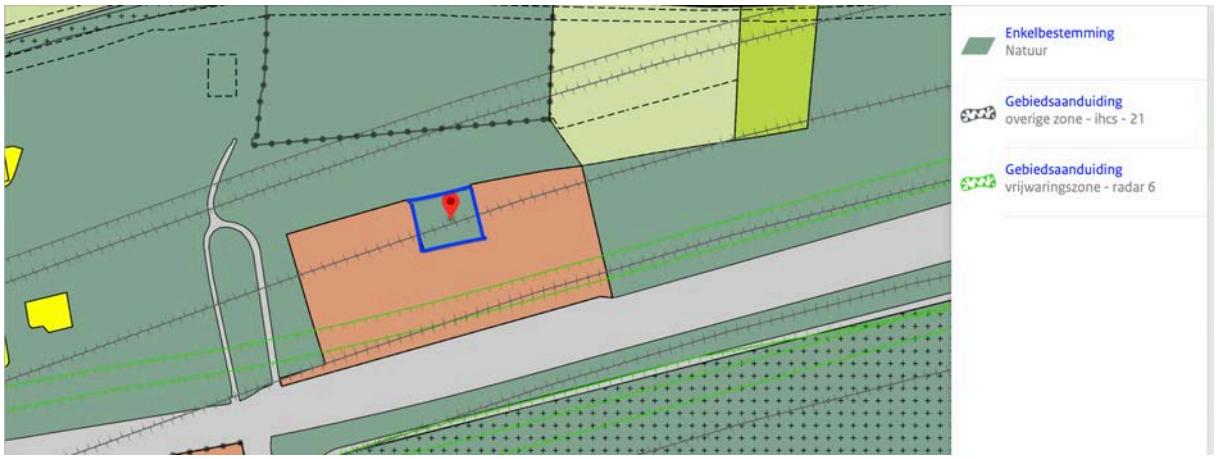
Afbeelding 1 topografische kaart van de omgeving, in de blauwe cirkel zijn beide erevelden gelegen in de rode cirkel de compensatielocatie, bron: opentop0.nl

Voor de planlocatie geldt het bestemmingsplan Buitengebied Oost 2020. Het bestemmingsplan is vastgesteld op 30 september 2021. Op onderstaande afbeelding is een fragment hiervan opgenomen.

In dat bestemmingsplan heeft de begraafplaats inclusief het tussengedeelte de bestemming Maatschappelijk. Het

plangebied is bestemd tot Natuur.

Voor de compensatielocatie geldt de bestemming Agrarisch met waarden – natuur en landschap.

Afbeelding 3 fragment verbeelding bestemmingsplan buitengebied oost 2020

Direct ten zuiden van de A58 is het Natura 2000-gebied de Brabantse wal gelegen. De locatie van de erevelden is niet in Natura 2000-gebied gelegen maar maakt wel onderdeel uit van het Natuurnetwerk Brabant.

Toetsingskader

Op 7 juli 2017 is het gewijzigde Besluit m.e.r. in werking getreden. In het gewijzigde Besluit m.e.r. is de nieuwe procedure voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling opgenomen. Door het college van de gemeente Utrecht dient een afzonderlijk besluit genomen te worden of een vormvrije m.e.r.-beoordeling volstaat. In voorliggende aanmeldnotitie wordt gemotiveerd dat geen sprake is van aanzienlijke milieugevolgen, waardoor een vormvrije m.e.r.-beoordeling volstaat.

Voorgenomen ontwikkeling omvat de realisatie van een bezoekerscentrum van 500 m2. Deze ontwikkeling wordt niet aangemerkt worden als een stedelijk ontwikkelingsproject, welke is vermeld in bijlage D van het Besluit m.e.r. onder D 11.2. De tabel uit dit besluit is hieronder weergegeven.

Een stedelijk ontwikkelingsproject is m.e.r.-beoordelingsplichtig wanneer de activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van 100 hectare of meer, een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat, of een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m^2 of meer. De beoogde functie valt niet binnen de richtwaarden van het Besluit m.e.r. Omdat er geen 2.000 of meer woningen worden gerealiseerd of een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m^2 of meer, is er geen m.e.r.-beoordeling nodig.

In de aanpassing van het Besluit m.e.r. d.d. 7 juli 2017, is geregeld dat ook voor projecten die zijn opgenomen in bijlage D, maar beneden de drempelwaarden vallen, een besluit moet worden genomen of een MER nodig is. In dat kader wordt afgewogen of het plan – ondanks dat het ruim onder de drempelwaarde blijft – mogelijk toch belangrijke negatieve milieueffecten heeft, op basis van de eerdergenoemde omstandigheden. Dit is een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

De vorm van een vorm-vrije m.e.r. is niet bepaald, maar de inhoud waar een m.e.r.-beoordeling aan dient te voldoen is wel bepaald (Bijlage III van de Europese richtlijn 2011/92/EU). In de vormvrije m.e.r. dient de volgende inhoud zijn vermeld:

1. Kenmerken van de projecten.

2. Plaats van de projecten.
3. Kenmerken van het potentiële effect.

Systematiek

Deze aanmeldnotitie is opgesteld om, vooruitlopend op de onderzoeklast die bij het bestemmingsplan hoort, een besluit te nemen over de noodzaak voor het opstellen en procedureel doorlopen van een milieueffectrapportage. Op basis van de relatieve omvang en de ligging van de projectlocatie kunnen uitspraken worden gedaan over het project in relatie tot de drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. Op basis van ervaringen met soortgelijke projecten en een korte omgevingstoets zijn de kenmerken van het potentiële effect beschreven. In het bestemmingsplan heeft in het kader van een goede ruimtelijke ordening een volledige toetsing aan de individuele milieuaspecten plaatsgevonden.

Beoordeling

1. Kenmerken van de projecten

Het project betreft de realisatie van een bezoekerscentrum van 550 m2 in een gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Brabant en dat als zodanig onderdeel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland. De locatie ligt niet in een Natura 2000-gebied.

Figuur 1 Impressie van de ontwikkeling

2. Plaats van de ontwikkeling

Het plangebied ligt in het oostelijk deel van de gemeente Bergen op Zoom. Het grenst aan de noordzijde aan een gebied dat op zijn beurt weer aansluit op het riviertje de Zoom. Aan de zuidzijde is de Ruytershoveweg aanwezig en parallel hieraan loopt de A58. Ten zuiden van de A58 begint het Natura 2000 gebied de Brabantse wal. Er is geen sprake van bijzondere wateraspecten in het plangebied of anderszins een cultuurhistorisch waardevol gebied. Wat het gebied bijzonder maakt, is dat dit ligt tussen de twee militaire erevelden in. Deze ligging

wordt juist met een bezoekerscentrum versterkt.

Er is sprake van een lage archeologische verwachtingswaarde in het gebied. Er is geen sprake van een waterkering of een beschermingszone daarvan binnen het plangebied. Er zijn geen beperkingen vanuit geluid en geur. Van andere beschermingsgebieden is geen sprake.

De plaats van het project rechtvaardigt geen MER.

3. Kenmerken van het potentiële effect

Verkeer

De voorgenomen ontwikkeling heeft geen belangrijke uitstraling van milieueffecten naar de omgeving. Er zal sprake zijn van gemiddeld 6 verkeersbewegingen per dag. Gezien de intensiteit van de Ruytershoveweg, zal de toename van het verkeer als gevolg van het bezoekerscentrum te verwaarlozen zijn. Er zijn voldoende parkeerplaatsen aan de Ruytershoveweg ten behoeve van de bezoekers zodat er geen sprake zal zijn van de noodzaak om extra parkeerplaatsen aan te leggen. Ook blijven de huidige luchtkwaliteit en achtergrondconcentraties ruim onder de grenswaarden zodat er ook anderszins problemen optreden. Er zijn dus geen effecten aan de orde die een MER rechtvaardigen.

Natuur: gebiedsbescherming en soortenbescherming

Op basis van de uitgevoerde ecologische quickscan wordt geconcludeerd dat het project geen nadelige effecten heeft op beschermde natuurgebieden en soorten waardoor dit geen MER rechtvaardigt. Tevens is een aerius-rapportage uitgevoerd voor de bouw -en de gebruiksfase. Hieruit blijkt dat er geen grotere stikstofbijdrage op de relevante Natura 2000-gebieden is dan 0,00 mol/ha/jaar. Daardoor is er geen sprake van significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de relevante Natura 2000-gebieden.
Er heeft een flora en fauna onderzoek plaatsgevonden waaruit niet is gebleken dat beschermde platen en soorten in hun voortbestaan worden bedreigd als gevolg van de voorgenomen bouw van het bezoekerscentrum.

Duurzaamheid:

Het plan zal voldoen aan de eisen op het gebied van duurzaamheid. Het zal gasloos worden gerealiseerd en er wordt ingezet op het gebruik van duurzaam materiaal.

Geluid

Aangezien geen sprake is van een geluidgevoelige functie behoeft aan het aspect geluid geen aandacht te worden besteed..

Archeologie

Er is geen sprake van archeologische waarden

Bodem

De bodem van een perceel dient geschikt te zijn voor de beoogde functie van het gebruik. In de wetgeving is bepaald dat onderzoek moet worden uitgevoerd voor het bouwen van een bouwwerk waarin voortdurend of nagenoeg

voortdurend mensen verblijven. Bij een bezoekerscentrum is dit niet het geval zodat er geen verplichting bestaat om de bodemkwaliteit in beeld te brengen.

Externe veiligheid

Om de risico's ten aanzien van veiligheid in kaart te brengen is gebruik gemaakt van de risicokaart. Hieruit blijkt dat er ten noorden van het plangebied, op ongeveer 220 meter afstand, een gasleiding gelegen is. Door deze afstand heeft dit geen gevolgen voor dit bestemmingsplan. Aan de zuidzijde ligt op ongeveer 140 meter de rijksweg A58. Dit is ruim buiten het plasbrandaandachtsgebied van de rijksweg. Ook anderszins zijn er door deze afstanden geen problemen op het gebied van externe veiligheid te verwachten. Dit hangt mede samen met het feit dat een bezoekerscentrum ook geen (beperkt) kwetsbaar object is in de zin van het Besluit externe veiligheid. Volstaan kan worden met de standaard verantwoording van het groepsrisico.

Luchtkwaliteit

Het voorliggende plan waarin een beperkt bezoekerscentrum gebouwd wordt, komt niet overeen met de bouw van 1500 woningen en 1 ontsluitingsweg, zodat aangenomen kan worden dat het plan een aanzienlijk lager percentage stofdeeltjes zal genereren. Daarnaast blijkt uit de NSL monitoringstool dat er geen probleem ten aanzien van de luchtkwaliteit is. Ook is geen sprake van een functie als bedoeld in het Besluit gevoelige bestemmingen. Vanuit het thema lucht zijn er geen belemmeringen om tot vaststelling van het bestemmingsplan over te gaan

Bedrijven en milieuzonering

Voor wat betreft het aspect bedrijven en milieuzonering is er geen noodzaak om te toetsen aangezien het bezoekerscentrum geen milieugevoelige functie betreft

Conclusie

Met de beoogde ontwikkeling worden een bezoekerscentrum van 550 m2 met een hoogte van 4,5 meter en een maximale hoogte van 7 meter gerealiseerd. Uit de hierboven beschreven milieuaspecten blijkt dat geconcludeerd kan worden dat de kenmerken van het potentiële effect van deze ontwikkeling als nihil tot niet kunnen worden beschouwd. Gezien de beschreven aspecten zijn er geen significante negatieve milieugevolgen aan de orde die een milieueffectrapportage rechtvaardigen.

Verzoek

Middels voorliggende aanmeldnotitie wordt het bevoegd gezag verzocht het besluit te nemen dat, gezien de kenmerken van het potentiele effect, geen m.e.r.-beoordeling nodig is.